

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU

Broj: 04-16-1-675/20

Sarajevo, srpanj 2020. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
3.1 Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.....	11
3.2 Ustrojstvo i rukovođenje	12
4. PRORAČUN	12
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	14
5.1.1 Višegodišnja kapitalna ulaganja	14
5.2 Pregled prihoda i primitaka	14
5.3 Bilanca stanja	15
5.3.1 Popis sredstava i obveza	16
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	17
6. JAVNE NABAVE.....	18
7. OSTALO	19
7.1 Informacijski sustav.....	19
8. KOMENTARI	20
PRIVICI	20

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Povjerenstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Povjerenstvu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Povjerenstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Povjerenstva za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Povjerenstva za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Povjerenstvu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Značajno kašnjenje u realizaciji višegodišnjeg kapitalnog ulaganja – Jedinstveni izborni informacijski sustav (točka 5.1.1. Izvješća);*
- *Postupak odobravanja neplaćenog odsustva državnim službenicima (točka 5.4. Izvješća);*
- *Geoinformacijski sustav koji je nabavljen 2018. godine, a koji još uvijek nije stavljen u funkciju (točka 7.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Povjerenstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Povjerenstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i

propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 2.7.2020. godine

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Izborni zakon Bosne i Hercegovine
- Zakon o financiranju političkih partija.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Povjerenstva za 2018. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pozornosti na slabosti vezane za proces uspostavljanja sveobuhvatnog sustava finansijskog upravljanja i kontrole, nedostatke u procesu upravljanja izbornim i drugim materijalom koji se nalazi u skladištu, te na utvrđene nedostatke i slabosti u procesu javnih nabava. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti.

Povjerenstvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestilo nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2018. godinu.

Povjerenstvo je sačinilo akcijski plan za realizaciju preporuka po Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu koji je usvojen na 47. sjednici Povjerenstva.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
U 2019. godini nije rješavan status članova Povjerenstva kojima je istekao mandat. Prestanak dužnosti za pet članova Povjerenstva zbog isteka mandata, te izbor članova, izvršen je ožujku, odnosno svibnju 2020. godine.			
Povjerenstvo je u siječnju 2020. godine dokumentiralo procese financijskog upravljanja i kontrole, implementiranje istih moguće je sagledati u narednom razdoblju.			
Povjerenstvo nije poduzimalo aktivnosti u cilju detektiranja i rješavanja potencijalnih rizika koji mogu utjecati na sustav provedbe izbora sa aspekta javnih nabava.			
Povjerenstvo nije u 2019. godini vršilo analizu javnih nabava u cilju utvrđivanja razloga zašto se dobavljači ponavljaju iz godine u godinu.			

S obzirom na to da 2019. godina nije bila izborna godina, ocjenu realizacije preporuka kojom se Povjerenstvu preporuča da u punoj mjeri uspostavi i osigura funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola za prijem izbornog materijala, isplatu naknada za produženi rad koji se veže za potrebu povećanog opsega posla radi izbora, kao i na nedostatke postojeće aplikacije za biračke odbore, nije moguće izvršiti.

Također, ocjenu sustava unutarnjih kontrola koje se vežu za uporabu i čuvanje papira za tiskanje glasačkih listića nije bilo moguće izvršiti, jer nabava nije provođena u 2019. godini.

Ocjenu realizacije preporuke kojom je Povjerenstvu skrenuta pozornost na potrebu da se poduzmu sve potrebne aktivnosti kako bi se osigurali uvjeti da se u svim segmentima mogu provoditi i pratiti odredbe zaključenih ugovora, nismo bili u mogućnosti izvršiti, jer su se uočeni nedostaci odnosili na predmete nabava koje se vežu za izborni proces.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Povjerenstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH¹, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH, Povjerenstvo je imalo obvezu dokumentiranja i implementiranja sustava financijskog upravljanja i kontrole. Aktivnosti na dokumentiranju navedenog sustava okončane su u 2020. godini. Povjerenstvo je, na 3. sjednici održanoj 21.01.2020. godine, donijelo Odluku o usvajanju mapa poslovnih procesa i utvrđivanju registra rizika i plana kontrola rizika. Utvrđeni su ciljevi, izvršena je procjena rizika ispunjavanja ciljeva sa aspekta procjene utjecaja rizika, kao i sa aspekta vjerojatnoće nastanka rizika. Sačinjen je popis i izvršeno mapiranje poslovnih procesa, utvrđen i procijenjen rizik te izrađen registar rizika. S obzirom na to da je sustav financijskog upravljanja

¹ Službeni glasnik BiH, br: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

i kontrole kontinuiran proces, on zahtijeva stalno praćenje i, po potrebi, blagovremeno ažuriranje, a sve u cilju efikasnijeg i boljeg funkcioniranja uspostavljenog sustava. Povjerenstvo je popunilo obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu i blagovremeno dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH² i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH³, unutarnju reviziju u Povjerenstvu obavlja Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine BiH. Nadležna Jedinica unutarnje revizije je u veljači 2019. godine Povjerenstvu dostavila Strateški plan Jedinice unutarnje revizije za 2019.-2022. i Godišnji plan za 2019. godinu, međutim, rukovodstvo Povjerenstva navedene dokumente je potpisalo tek u listopadu. Redovita revizija na temu „Planiranje i izvršenje proračuna“ planirana je da se obavi u razdoblju od kolovoza do rujna, ali s obzirom na to da se kasnilo sa potpisivanjem plana revizije, obavljanje iste je prolongirano za početak 2020. godine. Izvješće o obavljenoj reviziji na ovu temu je dostavljeno 24.02.2020. godine.

PREPORUKA 1

Povjerenstvo je dužno da, blagovremenim potpisivanjem strateškog i godišnjeg plana, nadležnoj jedinici unutarnje revizije osigura vršenje funkcije unutarnje revizije sukladno važećim propisima.

3.1 Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcioniranju unutarnjih kontrola koje se odnose na: usklađivanje računovodstvenih evidencija, stavljanje u funkciju (u punom kapacitetu) nabavljenog softvera, kao i uspostavljeni sustav kontrole nad uporabom telefona.

Uvidom u zbrojnu glavnu knjigu Povjerenstva i glavne knjige po projektima, uočeno je neslaganje. Naime, u glavnoj knjizi općeg fonda – neposredna potrošnja, na kontu 011619 - ostale zgrade, evidentirano je stanje sredstava u iznosu od 48.075 KM, ali se navedeno stanje ne iskazuje u zbrojnoj glavnoj knjizi Povjerenstva. Pri tome, navedeni iznos nije ni kao protustavka evidentiran u glavnoj knjizi projekata koji se vode u Povjerenstvu. Proračunski korisnik je obavezan na kraju fiskalne godine uskladiti računovodstveno poslovne knjige, što u ovom slučaju nije izvršeno, jer neslaganje postoji, a obrazloženje nije dano.

Nadalje, analizirajući uspostavljeni sustav kontrole nad uporabom službenih fiksnih telefona, uočeno je da isti nije u punoj mjeri pouzdan. Internim aktom definirana su prava na visinu priznavanja troškova službenih fiksnih telefona po svakom radnom mjestu. Osoba zadužena u Povjerenstvu za obračun i praćenje troškova nastalih korištenjem telefonskih aparata vrši kontrolu potrošnje službenih fiksnih telefona, a na temelju izvješća iz sustava koje im dostavlja Sektor za informacijsko-komunikacijsku tehnologiju. Kontrola podrazumijeva provjeru prekoračenja odobrenih sredstava po svakom uposlenom. Ukoliko je u navedenoj aplikaciji evidentirano prekoračenje i utvrdi se nenamjensko korištenje sredstava, vrši se odbijanje od plaće korisnika. U 2019. godini nije bilo nenamjenskog korištenja ovih sredstava. Međutim, procesom revizije uočeno je da podaci o potrošnji prezentirani u izvješćima iz sustava odstupaju od podataka fakturiranih od strane pružatelja usluge. Kako pružatelj usluge Povjerenstvu dostavlja zbrojni pregled troškova za usluge fiksne telefonije, a ne prilaže se analitički pregled nastalih troškova po korisničkom broju, razloge odstupanja nije moguće utvrditi.

² Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

³ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

PREPORUKA 2

Potrebno je osigurati da se kontrola uporabe službenih fiksnih telefona vrši sinkronizirano, kako kroz kontrolu potrošnje evidentirane u izvješću tako i kroz kontrolu ispravnosti računa od telekom operatera, a sve u cilju osiguranja pouzdanog sustava praćenja potrošnje službenih fiksnih telefona.

3.2 Ustrojstvo i rukovođenje

Izbornim zakonom BiH⁴ definirano je da se Povjerenstvo sastoji od sedam članova koje imenuje Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH na razdoblje od sedam godina. Administrativno-tehničke i stručne poslove za Povjerenstvo obavlja Tajništvo koje osniva Povjerenstvo. Organizacijska struktura Tajništva uspostavljena je Pravilnikom o unutarnjem ustroju Tajništva na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2014. godine, a koji je mijenjan i dopunjavan u 2015. godini. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Tajništva Povjerenstva uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Tajništvom rukovodi glavni tajnik sa statusom rukovodećeg državnog službenika – tajnik. Rad u Tajništvu je organiziran uspostavljanjem pet osnovnih organizacijskih jedinica. Sistematizirana su radna mjesta za 76 izvršitelja (navedeni broj ne uključuje članove Povjerenstva).

Dva člana Povjerenstva, kojima je mandat⁵ istekao u rujnu 2018. godine, su i u 2019. godini obavljali poslove. Također, mandat je u studenom 2019. godine istekao za još tri člana Povjerenstva. Dužnost članovima Povjerenstva kojima je mandat istekao nije prestala u 2019. godini. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH izbor članova Povjerenstva izvršio je u ožujku, odnosno svibnju 2020. godine.

Ured za reviziju institucija BiH je, prema usvojenom Planu završne revizije, Povjerenstvu početkom ožujka dostavio najavu revizije u kojoj je navedeno da će se sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH⁶, počev od 25.3.2020. godine, izvršiti završna revizija godišnjih računa za 2019. godinu Povjerenstva. Tom prilikom dostavljena je i izjava o odgovornostima rukovodstva na potpis i ovjeru, jer Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje financijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru financijskog izvješćivanja, te da je odobrilo financijska izvješća. Navedenu izjavu predsjedateljica Povjerenstva nije potpisala i ovjerila. Dostavljena nam je službena zabilješka⁷ u kojoj je navedeno da je predsjednica započela sa radom u Povjerenstvu 11.3.2020. godine, a predmetna izjava se odnosi na reviziju rada za razdoblje kada predsjednica nije bila uposlena u Povjerenstvu i nije sudjelovala u donošenju odluka, rukovođenju radom i kontroli internih propisa Povjerenstva, zbog čega nije moguće potpisati izjavu o odgovornostima rukovodstva za razdoblje kada je institucijom rukovođila druga osoba te na taj način preuzeti odgovornost za postupke tih drugih osoba.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu⁸, Povjerenstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od

⁴ Službeni glasnik BiH, br: 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/95, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

⁵ Član izbornog povjerenstva imenuje se na sedam godina

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 12/06

⁷ Akt Povjerenstva broj: 07-1-16-1-216-2/20 od 23.3.2020. godine

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 84/19

3.073.000 KM, od čega je za kapitalne izdatke odobreno 25.000 KM, koji bi se djelomično financirali od prodaje osnovnih sredstava.

Ukupno izvršenje proračuna za 2019. godinu je 2.837.526 KM. S obzirom na to da je proračun usvojen koncem prosinca 2019. godine, Povjerenstvo je sukladno odlukama o privremenom financiranju raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 3.001.000 KM. Pored toga, Povjerenstvo je raspolagalo i sredstvima (33.407 KM) koja su prenesena iz prethodne godine na ime financiranja višegodišnjeg projekta – Projekat izgradnje jedinstvenog izbornog informacijskog sustava BiH.

Također, u 2019. godini Povjerenstvo je raspolagalo i sredstvima iz donacija u iznosu od 30.224 KM, kao i sredstvima za provedbu prijevremenih izbora u iznosu od 93.899 KM. Odlukom o proračunu za provedbu prijevremenih izbora⁹, Povjerenstvo je usvojilo prijedlog proračuna za provedbu prijevremenih izbora za gradonačelnike Doboja i Trebinja i načelnike općina: Bosanski Petrovac, Bosansko Grahovo, Bužim, Domaljevac-Šamac, Drvar, Kakanj i Ribnik, koji su održani u veljači 2019. godine.

Po usvajanju Zakona o proračunu, Povjerenstvo je, sukladno instrukcijama Ministarstva financija i trezora BiH, izvršilo prestrukturiranje rashoda proračuna u iznosu od 25.000 KM ili 0,81% ukupno odobrenih rashoda za 2019. godinu. Odlukom o prestrukturiranju rashoda povećana su raspoloživa sredstva na poziciji izdataka za energiju i komunalne usluge (13.000 KM), izdataka za usluge prijevoza i goriva (4.000 KM) i izdataka za tekuće održavanje (8.000 KM), a umanjena su raspoloživa sredstva na poziciji naknada troškova uposlenih i skupštinskih zastupnika (21.000 KM) i izdataka za telefonske i poštanske usluge (4.000 KM).

Povjerenstvo se u 2019. godini obratilo Ministarstvu financija i trezora BiH sa zahtjevom za davanje mišljenja na prijedlog odluke o odobravanju sredstava tekuće pričuve (13.000 KM) za financiranje sanacije sustava vatrodajave u objektu Povjerenstva, a sve u cilju podizanja razine sigurnosti objekta. U obrazloženju je navedeno da je Služba za zajedničke poslove institucija BiH više puta informirala Povjerenstvo da je dio postojećeg sustava vatrodajave zastario i neispravan, te da su u Prijedlogu proračuna za 2019. godinu planirana i odobrena sredstva za ove namjene, ali zbog privremenog financiranja nisu u mogućnosti da realiziraju ovaj projekat. Ministarstvo financija i trezora BiH se očitovalo po navedenom zahtjevu i istaklo da ne može podržati izdvajanje sredstava iz proračunske pričuve za 2019. godinu.

Povjerenstvo je usvojilo Program rada za 2019. godinu. Godišnje izvješće za 2019. godinu, o provedbi izbora u BiH i o provedbi Izbornog zakona, u vrijeme obavljanja završne revizije nije upućeno Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Povjerenstvo je sačinilo Godišnje finacijsko izvješće za 2019. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finacijska izvješća može se konstatirati da je Povjerenstvo, poštujući Pravilnik o finacijskom izvješćivanju, sačinilo zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja, kao i detaljno obrazloženje izvršenja proračuna po svim proračunskim pozicijama i po programima posebne namjene.

⁹ Akt broj: 07-1-16-1-1492-1/18 od 13.1.2018. godine

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 2.837.526 KM.

Značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće i naknade (2.177.775 KM), naknade troškova uposlenih (232.651 KM), ugovorene i druge posebne usluge (118.264 KM) te unajmljivanje imovine i opreme (80.505 KM).

Realizacija izdataka na poziciji programa posebnih namjena iznosi 93.899 KM, a na novčanim donacijama 30.224 KM i predstavlja 100% izvršenje raspoloživih sredstava. Realizacije sredstava po višegodišnjem kapitalnom projektu nije bilo, a raspoloživa, neutrošena sredstva su prenesena u sljedeću godinu.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1 Višegodišnja kapitalna ulaganja

Povjerenstvo ni u 2019. godini nije u potpunosti okončalo aktivnosti na provedbi višegodišnjeg kapitalnog projekta - Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH (JIIS), koji je proračunom odobren za razdoblje 2010.-2012. godine. Za realizaciju ovog projekta odobrena su sredstva u ukupnoj vrijednosti od 3.255.147 KM. S obzirom na to da se aproprijacije za financiranje višegodišnjih kapitalnih investicijskih programa, koje je usvojilo Vijeće ministara BiH, mogu prenositi u narednu fiskalnu godinu, izvršen je prijenos neutrošenih sredstava u iznosu od 33.400 KM. Realizacije ovih sredstava u proračunskoj godini nije bilo. Točnije, Povjerenstvo je u prosincu, odnosno u siječnju 2020. godine, zaključilo ugovor za izradu softvera za vođenje izborne administracije (19.773 KM) i ugovor za nadogradnju softvera za vođenje Središnjeg biračkog spiska (12.987 KM) čija će se realizacija financirati iz sredstava odobrenih za ovaj projekat. Zaključenim ugovorima definiran je lipanj 2020. godine kao krajnji rok za realizaciju. I pored činjenice da realizacija navedenog projekta kasni sedam godina, konstatirano je da je postupak nabave preostalih usluga po danom projektu (izrada i nadogradnja softvera) započet tek u kolovozu 2019. godine, iako su sredstva za danu namjenu bila operativna već na početku godine.

Cilj projekta jedinstvenog izbornog informacijskog sustava je osiguranje stabilne i pouzdane sustavne infrastrukture kojim bi se uspostavilo efikasnije i sigurnije prikupljanje i razmjena podataka. Postupajući na ovakav način Povjerenstvo nije pravovremeno osiguralo uspostavljanje efikasne infrastrukture za prikupljanje i analizu podataka, iako su sredstva bila raspoloživa.

PREPORUKA 3

Potrebno je blagovremeno pokretati sve aktivnosti na realizaciji namjenski odobrenih sredstava, a sve sa ciljem efikasnije realizacije projekta.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni prihodi i primitci iskazani su u iznosu od 1.088.130

KM, od čega su prihodi od vlastite djelatnosti 1.057.497 KM i prihodi od donacija iz inozemstva 30.133 KM.

Sukladno zakonskim odredbama, Povjerenstvo je značajnije prihode evidentiralo na temelju uplate pristojbi za učešće na Općim izborima 2018. godine (799.000 KM), izrečenih kazni po odluci Povjerenstva (182.746 KM) te na temelju primljenih transfera od općina za održavanje prijevremenih izbora (65.399 KM).

Evidentiranje prihoda u 2019. godini, na temelju uplaćenih pristojbi za prijavu i ovjeru političkih partija i neovisnih kandidata za učešće na Općim izborima 2018. godine, izvršeno je na temelju prijenosa sredstava sa namjenskog podračuna Povjerenstva. Izbornim zakonom BiH definirano je da se političkim subjektima koji osvoje mandat na izborima vraćaju sredstva uplaćena na ime pristojbi. Sve uplate po ovom osnovu evidentiraju se na namjenskom podračunu Povjerenstva. Po povratu sredstava političkim subjektima koji osvoje mandate, preostala sredstva se prenose na glavni račun jedinstvenog računa trezora. Povjerenstvo je Ministarstvu financija i trezora BiH, u siječnju 2019. godine, dalo nalog da se izvrši prijenos preostalih sredstava (799.000 KM).

Nadalje, prihod od 182.746 KM ostvaren je na temelju naplate kazni koje Povjerenstvo izriče sukladno Izbornom zakonu BiH i Zakonu o financiranju političkih partija. Povjerenstvo je u Internom izvješću o naplaćenim i nenaplaćenim novčanim kaznama Povjerenstva u razdoblju 01.01.2019.-31.12.2019. godine¹⁰ detaljno obradilo i prezentiralo naplatu ovih prihoda. Prema navedenim podacima, od ukupno uplaćenih 182.746 KM u 2019. godini, 104.775 KM je naplaćeno na temelju kazni izrečenih u 2019. godini. Ukupno izrečene kazne u 2019. godini, po Zakonu o financiranju političkih partija, iznose 76.500 KM i u cijelosti su naplaćene u obračunskom razdoblju, dok od ukupno izrečenih kazni 34.650 KM, po Izbornom zakonu BiH, 6.375 KM je preneseno za naplatu u sljedeću godinu. Potraživanja po osnovu novčanih kazni ne evidentiraju se u Glavnoj knjizi trezora. Povjerenstvo raspolaže internom aplikacijom - Kazne Povjerenstva - u koju se evidentiraju izrečene kazne i prati njihova naplata. Prema raspoloživim informacijama, u cilju pouzdanijeg i preglednijeg praćenja naplate prihoda, u tijeku je nadogradnja uspostavljene aplikacije.

Analizirajući uspostavljeni sustav naplate prihoda u Povjerenstvu, kao i pregled naplate prihoda kroz godine, može se zaključiti da je, od ukupno izrečenih 416.900 KM novčanih kazni, u posljednje tri godine naplaćeno 377.225 KM. Od nenaplaćenih 39.674 KM, obustavljena je naplata 4.500 KM (odlukom suda ili na drugi način), dok je 35.174 KM preneseno za naplatu u narednom razdoblju. Povjerenstvo prati naplatu prihoda po ovom osnovu. S obzirom na to da se, u pojedinim slučajevima, sukladno zakonskim procedurama, odobri plaćanje izrečenih kazni u više mjesečnih rata, Povjerenstvo je uredno vršilo kontrolu uplate mjesečnih rata.

5.3 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2019. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 7.000.257 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 7.297.688 KM.

Stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (6.995.213 KM), obveze prema uposlenima (205.588 KM), kratkoročne tekuće obveze (96.886 KM) i kratkoročna potraživanja (5.043 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

¹⁰ Akt broj: 07-1-16-1-628-6/19 od 13.3.2020. godine

5.3.1 Popis sredstava i obveza

Povjerenstvo je izvršilo popis materijalnih i nematerijalnih stalnih sredstava, zaliha, sitnog inventara i materijala i potraživanja i obveza na 31.12.2019. godine. Prema podacima prezentiranim u Elaboratu o popisu, izvršeno je usklađivanje stvarnog stanja sredstava sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava. Izvršen je obračun amortizacije pojedinačno po svakom stalnom sredstvu. Povjerenstvo je predložilo za rashod stalna sredstva koja su amortizirana, tehnološki zastarjela te neispravna i nisu više za uporabu, ukupne nabavne vrijednosti 4.998 KM, sadašnje vrijednosti 97 KM. Predložena sredstva za rashod su sa 31.12.2019. godine evidentirana na konto *Oprema stalno van uporabe*.

Prema prezentiranim podacima, prilikom popisa materijala u skladištu, popisno povjerenstvo je konstatiralo razliku između knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Odstupanje je konstatirano prilikom popisa papira sa vodenim žigom iz 2008. godine formata A1. Popisno povjerenstvo je prilikom brojanja ustanovilo da u skladištu ima ukupno 33.393 araka papira, dok je u knjigovodstvenoj evidenciji stanje ovog papira iskazano u količini od 26.117 araka. Analizirajući razlog odstupanja od 7.276 araka, popisno povjerenstvo je utvrdilo da je navedena razlika u izbornom papiru greškom evidentirana u skladišnu evidenciju kao format A4, a ne A1, kako je stanje u skladištu. Popisno povjerenstvo je predložilo usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

U izvješću popisnog povjerenstva konstatirano je sljedeće stanje papira sa vodenim žigom formata A1, A2, A2+ i A3 u ukupnoj količini araka, po godinama, i to: 2004. i 2006. - 400.000 araka, 2008. - 33.393 araka, 2010. - 217.750 araka, 2012. - 125.169 araka, 2014. - 563.692 araka, 2016. - 96.966 araka i 2018. - 193.887 araka.

Naglašavamo da se, kroz godine, papir za tiskanje glasačkih listića kumulira u skladištu, a za koji uposleni u Povjerenstvu tvrde da je neuporabljiv, jer je izgubio na kvaliteti.

PREPORUKA 4

Sagledavajući cjelokupan proces skladištenja i upravljanja skladišnim materijalom, sa naglaskom na papir sa vodenim žigom, potrebno je sa dužnom pozornošću pristupati nabavi, ali i evidencijama koje prate kretanje ovog materijala.

Obavljenim procesom revizije konstatirali smo da Povjerenstvo ni u 2019. godini nije osiguralo evidentiranje povrata materijala u skladište u okviru softvera za materijalno knjigovodstvo za stanje na skladištu koji je nabavljen 2017. godine. Procesom revizije uočeno je da su, prilikom izdavanja papira iz skladišta za tiskanje glasačkih listića i biračkih spiskova za provedbu prijevremenih izbora, izdana zaduženja iz sustava materijalnog knjigovodstva za stanje - papir sa vodenim žigom iz 2016. godine formata A1 i A2 i papir sa vodenim žigom iz 2008. godine formata A1 i A4. Neutrošeni papir je, prema prezentiranoj dokumentaciji, vraćen u skladište.

Uvidom u dokumentaciju kojom se pravda povrat papira sa vodenim žigom iz 2008. godine formata A1 i A4, može se konstatirati da sustav materijalnog knjigovodstva nije pouzdan, jer ne osigurava jasno i nedvosmisleno praćenje utroška materijala. Povjerenstvo nije osiguralo da evidentiranje jedinice mjere i formata papira pri izdavanju robe iz skladišta bude isto kao i pri povratu materijala, niti je obrazložilo razloge odstupanja. Nadalje, izdavanje i prijem materijala vršen je samo od strane jedne osobe, skladištara, bez da je imenovano povjerenstvo koje bi

pratilo i nadziralo izdavanje i povrat ovog materijala u skladište. Ovako uspostavljeni sustav ne osigurava u punoj mjeri pouzdano praćenje kretanja papira sa vodenim žigom.

Popisno povjerenstvo je konstatiralo da je u skladištu zatečeno i 44.065¹¹ plastičnih vreća koje sadrže glasačke listiće (iskorištene i neiskorištene) koji su dostavljeni (vraćeni) sa redovitih biračkih mjesta po provedenim Općim izborima 2018. Navedene vreće popisno povjerenstvo nije brojalo jer nisu bile predmetom popisa.

PREPORUKA 5

Cijeneći opsežnost posla, kao i sve aktivnosti koje je provelo popisno povjerenstvo prilikom popisa sredstava u skladištu, neophodno je uspostaviti adekvatan sustav materijalnog knjigovodstva. U cilju efikasnijeg i pouzdanijeg obavljanja popisa skladišta, potrebno je precizno definirati procedure postupanja materijalom u skladištu, posebno imajući u vidu činjenicu da se u skladištu nalaze i neupotrijebljeni papir za tiskanje glasačkih listića, kao i upotrijebljeni glasački materijal.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Povjerenstvo je u 2019. godini izvršilo prijem dvije osobe na neodređeno vrijeme i angažman tri službenika na određeno vrijeme do tri mjeseca. Analizirajući dinamiku kretanja uposlenih u 2019. godini, može se konstatirati da je Povjerenstvo, zaključno sa 31.12.2018. godine, upošljavalo 73 osobe od čega je šest osoba bilo angažirano za potrebe provedbe Općih izbora 2018. i angažman ovih osoba je prestao u siječnju 2019. godine. Tako je, na ime opće potrošnje, Povjerenstvo prikazalo da upošljava 67 osoba, s tim da su tri osobe koristile odobreno neplaćeno odsustvo iz službe. Po provedenom javnom oglasu Povjerenstvo je izvršilo prijem dva uposlena na neodređeno vrijeme, a za dva službenika je prestao radni odnos u instituciji. Prestanak radnog odnosa je nastupio na temelju sporazuma sa uposlenim, točnije jedan uposleni je podnio zahtjev za sporazumni prekid radnog odnosa, dok je drugi službenik, kojem je inače bilo odobreno korištenje neplaćenog odsustva zbog imenovanja na položaj, obavijestio Povjerenstvo da se neće vraćati u instituciju po završetku mandata. U konačnici, zaključno sa 31.12.2019. godine Povjerenstvo je prezentiralo da upošljava 69 osoba, od čega su dvije osobe angažirane na određeno vrijeme, 67 na neodređeno vrijeme, s tim da jedna osoba, sukladno rješenju Povjerenstva, koristi neplaćeno odsustvo sa rada.

Uvidom u popunjeni obrazac 4/1- Pregled dinamike upošljavanja, uočeno je da se nije postupalo jednoobrazno prilikom evidentiranja povratka osoba sa neplaćenog odsustva. Točnije, u dio tablice u koji se unose podaci o dinamici priliva/odliva po mjesecima, nisu evidentirani svi povraci sa neplaćenog odsustva, tako da prikazana dinamika upošljavanja po mjesecima ne prezentira, u svim slučajevima, realan priliv i odliv uposlenih u instituciji, jer su podaci prezentirani po mjesečnim isplatnim listama za plaće uposlenih.

Povjerenstvo vrši redovito ocjenjivanje državnih službenika i blagovremeno je Agenciji za državnu službu dostavilo izvješća o ocjenjivanju rada državnih službenika. Također, prema informacijama dobivenim od glavnog tajnika, ocjenjivanje uposlenika za 2019. godinu je izvršeno od strane neposredno nadređenih rukovoditelja, međutim, rješenja o ocjeni rada poslodavac nije potpisao.

¹¹ Popisno povjerenstvo je broj vreća odredilo orijentaciono, vodeći se činjenicom da se sa svakog redovnog biračkog mjesta u BiH vraća po osam vreća, izuzev sa biračkih mjesta u Brčko distriktu odakle pristiže ukupno 14 vreća.

Procesom revizije uočeno je da se šefu Odsjeka za informacijsko-komunikacijske tehnologije kroz godine odobrava korištenje neplaćenog odsustva radi stručnog usavršavanja koje nije obuhvaćeno organizacijskim oblicima obuke koje provode institucije BiH, a koje doprinose usavršavanju državnog službenika za obavljanje poslova u državnoj službi. Promatrajući 2019. godinu, navedena osoba je koristila neplaćeno odsustvo po osnovu dva rješenja, jedno rješenje je iz 2017. godine kojim joj se odobrava odsustvo od dvije godine (od 10.8.2017. do 10.8.2019), a drugo iz 2019. godine kojim joj se odobrava odsustvo u razdoblju od 27.11.2019. godine do 26.11.2020. godine.

Prema članku 4. stavak 4. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, trajanje neplaćenog odsustva zbog školovanja ne može trajati duže od dvije godine. Također, Odlukom o uvjetima za korištenje prava na neplaćeno odsustvo i na rad sa skraćenim radnim vremenom¹², definirano je da se na osobni zahtjev, uz dostavljanje potrebne dokumentacije kojom se dokazuje da su ispunjeni uvjeti školovanja, koje nije obuhvaćeno organiziranim oblicima obuke koju provode institucije BiH, a koje doprinosi usavršavanju državnog službenika za obavljanje poslova u državnoj službi, ne može trajati duže od dvije godine.

Kao dokaz za pravo korištenja neplaćenog odsustva nije nam prezentirana dokumentacija, nego je rješenje donijeto na temelju podnesenog zahtjeva spomenute osobe.

Cijeneći potrebu za kontinuiranim stručnim usavršavanjem uposlenih, ipak je potrebno, prilikom odobravanja neplaćenog odsustva, uzeti u obzir i popunjenost kapaciteta institucije kako se ne bi dovelo u pitanje njeno neometano funkcioniranje, posebno u godini kada se provode izbori. Upoznati smo sa činjenicom da Povjerenstvo navedenu osobu angažira za vrijeme provedbe izbornog procesa, i da je ova osoba na raspolaganju instituciji, ali navedeni model postupanja nikako ne može biti prihvatljiv.

PREPORUKA 6

Povjerenstvo je dužno da, prilikom odobravanja korištenja neplaćenog odsustva, prvenstveno vodi računa da se funkcioniranje institucije ne dovodi u pitanje, posebno u izbornoj godini te da, prije donošenja rješenja o neplaćenom odsustvu, osigura neophodne dokaze sukladno spomenutoj Odluci.

6. JAVNE NABAVE

Povjerenstvo je, sukladno odlukama Vijeća ministara BiH o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH i Zakonom o javnim nabavama¹³, donosilo periodične privremene planove nabava koje je, po potrebi, mijenjala ili dopunjavala.

Prema prezentiranim podacima, Povjerenstvo je u 2019. godini provelo 224 postupka javnih nabava od čega jedan pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavi, šest konkurentskih zahtjeva i 216 izravnih sporazuma. Ukupna vrijednost dodijeljenih ugovora za promatrano razdoblje je 390.031 KM bez PDV-a¹⁴.

Navodimo nedostatke i slabosti uočene revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava:

¹² Službeni glasnik BiH, broj 38/13

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

¹⁴ Izvješće o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabave iz sustava e-nabava za razdoblje 01.01.-31.12.2019. godine od 26.3.2020. godine.

Na temelju odluke o nabavi, pokrenut je otvoreni postupak za **nabavu usluga produženja redovnih licenci** procijenjene vrijednosti 43.600 KM bez PDV-a. Nabava je obuhvatila usluge produženja redovnih licenci za Cisco i VmWare sustave i uređaje, i licenci za softver za skladišnu evidenciju. Elementi tehničke i profesionalne sposobnosti su definirani na način da omogućavaju aktivnu konkurenciju. Do roka predviđenog za prijem ponuda pristigla je jedna ponuda koja je ocijenjena kao kvalificirana. Međutim, vrijednost dostavljene ponude (58.888 KM bez PDV-a) je bila znatno veća od planirane vrijednosti za nabavu ovih usluga. Povjerenstvo je, po izvršenom prestrukturiranju sredstava, zaključilo ugovor sa izabranim dobavljačem, obrazlažući odstupanje u vrijednosti činjenicom da se procjena vrijednosti nabave vršila sukladno raspoloživim sredstvima, u okviru gornje granice rashoda i u okviru odobrenog proračuna, a ne na temelju tržišne vrijednosti spomenutih usluga. Bez obzira na okolnosti, ovakvo postupanje ne daje jasnu sliku svim potencijalnim ponuđačima za navedeni predmet nabave.

Nadalje, uvidom u postupak **nabave usluga lektoriranja teksta na tri jezika u službenoj uporabi u BiH**, procijenjene vrijednosti 17.100 KM, uočeno je da tenderskom dokumentacijom nije zahtijevan dokaz o statusu angažirane fizičke osobe kod ponuđača, nego samo spisak uposlenih radnika. Tražen je dokaz o profesionalnoj i obrazovnoj sposobnosti osobe koja će pružati uslugu po navedenom predmetu nabave, ali nije zahtijevano dokazivanje ugovornog odnosa između osobe za koju se dostavlja dokaz i ponuđača. Tako je uočeno da je u ponudi dostavljen dokaz o profesionalnoj i obrazovnoj sposobnosti za jednu osobu, a da nije prezentirano u kom svojstvu je navedena osoba angažirana kod ponuđača, s obzirom na to da smo konstatali da nije na spisku uposlenih radnika.

PREPORUKA 7

Povjerenstvo je obvezno da, prilikom provedbe postupaka javnih nabava i definiranja uvjeta u tenderskoj dokumentaciji, jasno definira planiranu vrijednost nabave, kao i druge parametre, a sve u cilju nedovođenja potencijalnih ponuđača u zabludu.

7. OSTALO

7.1 Informacijski sustav

Povjerenstvo ni u 2019. godini nije osiguralo preuzimanje elektronskih podataka o biračkim mjestima iz Republike Srpske. Na temelju zaključenog ugovora o nabavi softvera Geoinformacijski sustav (GIS), Povjerenstvo je u 2018. godini izvršilo preuzimanje GIS softvera sa licencama nabavne vrijednosti 323.505 KM. Elektronski podaci o biračkim mjestima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distriktu su preuzeti i mogu se koristiti u softveru. S obzirom na to da podaci iz Republike Srpske nisu preuzeti, GIS i dalje nije funkcionalan. Garantno razdoblje od 12 mjeseci koje je podrazumijevalo osiguranje stalne potpore i besplatno otklanjanje grešaka u okviru implementiranih funkcionalnosti je isteklo, a da Povjerenstvo softver nije ni počelo koristiti. Prethodno navedeno za posljedicu ima nefunkcionalan sustav i neracionalno trošenje proračunskih sredstava.

PREPORUKA 8

Povjerenstvo treba pravovremeno osiguravati preduvjete za realizaciju i provedbu ugovora i tako na vrijeme omogućiti funkcionalnost sustava i ekonomičnije trošenje proračunskih sredstava.

8. KOMENTARI

Povjerenstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2019. godinu u kojima se očitovalo po svim danim preporukama, bez dostavljanja novih dokaza. Navedena obrazloženja predstavljaju potvrdu naših nalaza i prezentiraju informacije o poduzetim aktivnostima na rješavanju istih u 2020. godini. Prema navedenom, ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2019. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nataša Pavlović, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Slaviša Vuković, IT revizor, v.r.

Lutvija Šrndić, revizor, v.r.

Nevena Kenjić, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupan proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	3,048,000	0	3,048,000	2,837,526	93
Bruto plaće i naknade	2,281,000		2,281,000	2,177,775	95
Naknade troškova uposlenih	301,000	-21,000	280,000	232,651	83
Putni troškovi	40,000		40,000	39,198	98
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	64,000	-4,000	60,000	44,614	74
Izdaci za energiju i kom. usluge	69,000	13,000	82,000	78,854	96
Nabava materijala	23,000		23,000	17,202	75
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	23,000	4,000	27,000	23,988	89
Unajmljivanje imovine i opreme	81,000		81,000	80,505	99
Izdaci za tekuće održavanje	14,000	8,000	22,000	19,451	88
Izdaci za osiguranje	6,000		6,000	5,023	84
Ugovorene i druge posebne usluge	146,000		146,000	118,264	81
2. Kapitalni izdaci	25,000	0	25,000	0	0
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	25,000		25,000		0
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održava.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	3,073,000	0	3,073,000	2,837,526	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	33,407	33,407	0	0
Jedinstven izborni informacijski sustav BiH		33,407	33,407	0	0
6. Novčane donacije	0	30,224	30,224	30,224	100
Donacija Vijeća Europe 2018		9,421	9,421	9,421	100
Donacija Vijeća Europe 2019		20,803	20,803	20,803	100
7. Programi posebne namjene	0	93,899	93,899	93,899	100
Prijevremeni izbori veljača 2019.		93,899	93,899	93,899	100
8. Ukupno (4+5+6+7)	3,073,000	157,529	3,230,529	2,961,649	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 25.02.2020. godine.

Predsjednica:
Vanja Bjelica-Prutina

Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	5,043	4,596	110
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	5,043	4,596	110
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	6,995,213	7,540,531	93
Stalna sredstva	10,808,096	10,835,939	100
Ispravka vrijednosti	3,812,883	3,295,408	116
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	6,995,213	7,540,531	93
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	7,000,257	7,545,127	93
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	302,474	289,553	104
Kratkoročne tekuće obveze	96,886	79,264	122
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	205,588	210,289	98
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	6,995,213	7,540,531	93
Izvori sredstava	6,995,213	7,540,531	93
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	7,297,688	7,830,084	93

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 25.02.2020. godine.

Predsjednica:
Vanja Bjelica-Prutina

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2019. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 84/19) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Povjerenstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Predsjednica:
Vanja Bjelica-Prutina